

﴿هَذَا خَلْقُ اللَّهِ﴾ لقمان ۱۱ این آفرینش خداوند است

الْغَوَاصُونَ الَّذِينَ ذَهَبُوا إِلَى أَعْمَاقِ الْمُحِيطِ لَيْلًا، شَاهَدُوا مِئَاتِ الْمَصَابِيحِ

الْكَهْرَبَائِيَّةِ ذَاتَ الْلَوَانِ مُتَعَدِّدَةِ الَّتِي يَنْبَعِثُ ضَوْءُهَا مِنَ الْأَسْمَاكِ

الْمُضِيَّةِ، وَ تُحَوِّلُ ظَلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيءٍ يَسْتَطِيعُ فِيهِ

الْغَوَاصُونَ التِقَاطُ صُورٍ فِي أَضْوَاءِ هَذِهِ الْأَسْمَاكِ. إِكْتَشَافُ الْعُلَمَاءِ

أَنَّ هَذِهِ الْأَضْوَاءَ تَنْبَعِثُ مِنْ نَوْعٍ مِنَ الْبَكْتِيرِيَا الْمُضِيَّةِ الَّتِي تَعِيشُ

تَحْتَ عُيُونِ تِلْكَ الْأَسْمَاكِ. هَلْ يُمْكِنُ أَنْ يَسْتَفِيدَ الْبَشَرُ يَوْمًا مِنْ

تِلْكَ الْمُعْجِزَةِ الْبَحْرِيَّةِ، وَ يَسْتَعِينَ بِالْبَكْتِيرِيَا الْمُضِيَّةِ لِإِنَارَةِ الْمُدُنِ؟

غَوَاصَانِي كَهْ شَبَانِه بِهِ اعْمَاقَ (زَرْفَاي) اقيانوس رفته اند، صدَها چراگ برقی دارای رنگ های متعدد را دیده اند که نورشان از ماهی های درخشندۀ فرستاده می شود. (تابییده می شود) و تاریکی دربا را به روز روشن تبدیل می کنند که غَوَاصَان در آن می توانند در نور این ماهی ها عکس بگیرند. دانشمندان کشف کرده اند که این روشنایی ها از گونه ای باکتری درخشانی که زیر چشم ان این (آن) ماهی ها زندگی می کنند ارسال می شود. آبا ممکن است که روزی بشر از این (آن) معجزه دریایی استفاده کند و بتواند برای روشن کردن شهرها از باکتری درخشنان یاری بجويد؟

رُبَّمَا يَسْتَطِيعُ ذَلِكَ، لِأَنَّهُ «مَنْ طَلَبَ شَيْئًا وَ جَدَّ وَجَدَ».

إِنَّ لِسَانَ الْقِطْ سِلَاحٌ طِبِّيٌّ دَائِمٌ، لِأَنَّهُ مَمْلُوءٌ بِغُدُدٍ

تُفَرِّزُ سَائِلًا مُطَهِّرًا، فَيَلْعَقُ الْقِطُ جُرْحَهُ عِدَّةَ مَرَّاتٍ حَتَّى يَلْتَئِمَ.

إِنَّ بَعْضَ الطَّيْوِرِ وَ الْحَيَوانَاتِ تَعْرِفُ بِغَرِيزَتِهَا

الْأَعْشَابَ الْطَّبِّيَّةَ وَ تَعْلُمُ كَيْفَ تَسْتَعِمُ الْعُشَبَ الْمُنَاسِبَ

لِلْوِقَايَةِ مِنَ الْأَمْرَاضِ الْمُخْتَلِفَةِ؛ وَ قَدْ دَلَّتْ هَذِهِ الْحَيَوانَاتُ الْإِنْسَانَ عَلَى الْخَوَاصِ الْطَّبِّيَّةِ

لِكَثِيرٍ مِنَ النَّباتَاتِ الْبَرِّيَّةِ وَ غَيْرِهَا.

شاید بتواند این (آن) کار را انجام دهد؛ زیرا هرکس چیزی بخواهد و تلاش کند می باید.

بی گمان زبان گربه سلاح پزشکی همیشگی است؛ زیرا پر از غده هایی است که مایعی پاک کننده ترشح می کند، در نتیجه گربه زخم را چند بار می لیسد تا بهبود یابد. (التیام یابد) بی گمان برخی پرندگان و جانوران با غریزه خود گیاهان دارویی را می شناسند و می دانند چگونه گیاه مناسب برای پیشگیری از بیماری های گوناگون به کار ببرند؛ این جانوران انسان را برای خاصیت های پزشکی بسیاری از گیاهان خشکی و غیره راهنمایی کرده اند.

إِنَّ أَغْلَبَ الْحَيَوانَاتِ إِضَافَةً إِلَى امْتِلاَكِهَا لِلْغُلَةِ خَاصَّةً بِهَا،
 تَمْلِكُ لُغَةً عَامَّةً تَسْتَطِعُ مِنْ خِلَالِهَا أَنْ تَفَاهَمَ مَعَ بَعْضِهَا،
 فَلِلْغُرَابِ صَوْتٌ يُحَذِّرُ بِهِ بَقِيَّةَ الْحَيَوانَاتِ حَتَّى تَبْتَعِدَ سَرِيعًا
 عَنْ مِنْطَقَةِ الْخَطَرِ، فَهُوَ بِمَنْزَلَةِ جَاسُوسٍ مِنْ جَوَاسِيسِ الْغَابَةِ.
 بِيَكْمَانٍ بِيُشْتَرِ جَانُورَانِ افْزُونَ بِرِدَاشْتَنِ زِبَانٍ وِيزَّهُ خُودَ زِبَانِي عَوْمَى دَارَنَدَ كَه
 بَا آنَ مِيَتوَانَندَ [سَخْن] يِكْدِيَگَرَ رَا بِفَهْمَنَدَ، كَلَاغَ صَدَائِي دَارَدَ كَه بَا آنَ بِهِ بَقِيَّةَ
 جَانُورَانِ هَشَدَارَ مِيَدَهَدَ تَا زَوَدَ (سَرِيع) ازْ مِنْطَقَةِ خَطَرِ دورَ شُونَدَ، اوَ بِهِ مَانَدَ
 جَاسُوسِي ازْ جَاسُوسَانِ جَنْكَلَ اسْتَ.

لِلْبَطِ خِزانَاتُ طَبَيعَيَّةٌ بِالْقُرْبِ مِنْ أَذْنَابِهَا تَحْتَوِي

زَيْتاً خَاصَّاً يَنْتَشِرُ عَلَى أَجْسَادِهَا فَلَا تَشَاءُ بِالْمَاءِ.

أَرْدَكَهَا نَزْدِيكَ دَمَهَا يَاشَانَ انبَارَهَايِ طَبَيعِي دَارَنَدَ كَه حَاوَى روْغَنِي وِيزَّهَ اسْتَ
 كَه روْيَ بَدَنَشَانَ پَخْشَ مِيَشَوَدَ وَ تَحْتَ تَأْثِيرِ آبَ قَرَانَ نَمِيَّغِيرَنَدَ.

تَسْتَطِيعُ الْحِرَباءُ أَنْ تُدِيرَ عَيْنَاهَا فِي

اِتْجَاهَاتِ مُخْتَلِفَةٍ دونَ أَنْ تُحَرِّكَ رَأْسَهَا وَ هِيَ تَسْتَطِيعُ
 أَنْ تَرَى فِي اِتْجَاهَيْنِ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ.

آفَتَابَ پِرْسَتَ مِيَتوَانَدَ بِي آنَكَه سَرَشَ رَا تَكَانَ بَدَهَدَ چَشْمَانَشَ رَا درَ جَهَتَهَايِ مُخْتَلِفَ بِچَرَخَانَدَ وَ مِيَتوَانَدَ
 درَبِكَ زَمَانَ درَ دَوَ جَهَتَ بِبِينَدَ.

لَا تَتَحرَّكُ عَيْنُ الْبُومَةِ، فَإِنَّهَا ثَابِتَةٌ، وَلِكِنَّهَا تُعَوِّضُ هَذَا النَّقْصَ بِتَحْرِيكِ رَأْسِهَا

في كُلِّ نَاحِيَّةٍ وَ تَسْتَطِيعُ أَنْ تُدِيرَ رَأْسَهَا دَائِرَةً كَامِلَةً دونَ أَنْ تُحَرِّكَ جِسْمَهَا.

چَشَمَ جَغَدَ حَرْكَتَ نَمِيَّكَنَدَ، چَشَمَهَا ثَابَتَانَدَ، وَلِي اِينَ نَقْصَ رَا با حَرْكَتَ دَادَنَ
 سَرَشَ درَ هَرَ نَاحِيَهَايِ جَبْرَانَ مَنِيَّكَنَدَ وَ مِيَتوَانَدَ كَه بِي آنَكَه بَدَنَشَ رَا حَرْكَتَ دَهَدَ
 سَرَشَ رَا بِكَ دَايِرَهَ كَامِلَ بِچَرَخَانَدَ.

عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَغَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَالْوَاقِعِ.

- ١- لِلرِّزْرَافَةِ صَوْتٌ يُحَدِّرُ الْحَيَوانَاتِ حَتَّى تَبْتَعِدَ عَنِ الْخَطَرِ.
زرافه صدایی دارد که به حیوانات هشدار می‌دهد تا از خطر دور شوند.
- ٢- تُحَوِّلُ الْأَسْمَاكُ الْمُضِيَّةَ ظَلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيءٍ.
ماهی‌های نورانی تاریکی دریا را به روز نورانی تبدیل می‌کند.
- ٣- تَسْتَطِيعُ الْحِرَباءُ أَنْ تُدِيرَ عَيْنَاهَا فِي اِتِّجَاهٍ وَاحِدٍ فَقَطْ.
آفتاب می‌تواند چشمانتش را تنها در یک جهت بچرخداند.
- ٤- لِسَانُ الْقَطٌ مَمْلُوءٌ بِغَدْدٍ تُفَرِّزُ سَائِلًا مُطَهِّرًا.
زبان گربه بر از غده‌هایی است که مایعی پاک‌کننده ترشح می‌کنند.
- ٥- لَا تَعِيشُ أَحْيَاءٌ مَائِيَّةٌ فِي أَعْمَاقِ الْمُحِيطِ.
هیچ موجود زنده آبریزی در اعمق اقیانوس زندگی نمی‌کند.
- ٦- يَتَحَرَّكُ رَأْسُ الْبُومَةِ فِي اِتِّجَاهٍ وَاحِدٍ.
سر جفده در یک جهت حرکت می‌کند.

إِخْتِبِرْ نَفْسَكَ:

ترجم الجملة التالية ثم عَيْنِ الْجُمْلَةِ الْفِعْلِيَّةِ وَالْجُمْلَةِ الِاسْمِيَّةِ، ثُمَّ اذْكُرِ الْمَحَلَ الْإِعْرَابِيَّ لِلكلماتِ الْمُلَوَّنةِ.

- ١- وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ النور : ٣٥ جمله فعلية
الله: فاعل   الأمثال: مفعول
و خداوند برای مردم مثال‌هایی می‌زند.
- ٢- الْعِلْمُ خَزَائِنٌ وَ مِفْتَاحُهَا السُّؤَالُ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ جمله اسمیه
العلم: مبتدأ   مفتاح: مبتدأ
خزائن: خبر   السؤال: خبر
علم گنجینه است و کلید آن سوال است.
- ٣- إِضَاعَةُ الْفُرْصَةِ غُصَّةٌ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ جمله اسمیه
إضاعة: مبتدأ   غصة: خبر
از دست دادن (تباه کردن) فرصت غصه است.

ترجم الآية و الأحاديث ثم عين الم محل الإعرابي للكلامات الملونة.

١- ﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ﴾ الآحزاب: ٢٢

فاعل مفعول

هنگامی که مؤمنان احزاب را دیدند، گفتند این چیزی است که خداوند به ما وعده داد.

٢- الْحَسْدُ يَاكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَاكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ. رسول الله ﷺ

فاعل مفعول

حسد خوبی‌ها را می‌خورد، همان طور که آتش هیزم را می‌خورد.

٣- مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعَبَادِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعُقْلِ. رسول الله ﷺ

فاعل مفعول

خداوند چیزی را برای بندگان بهتر از عقل قسمت نکرد.

٤- نَوْمٌ عَلَى عِلْمٍ حَيْرٌ مِنْ صَلَاةٍ عَلَى جَهْلٍ. رسول الله ﷺ

مبتدأ خبر

خوابیدن با علم بهتر از نماز با جهل است.

٥- ثَمَرَةُ الْعِلْمِ إِخْلَاصُ الْعَمَلِ. أمير المؤمنین علیه السلام

مبتدأ خبر

نتیجه علم خالص کردن عمل است.

إِخْتِرْ نَفْسَكَ: تَرِجمْ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ. نُورُ السَّمَاءِ

١- ﴿أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَى وَهُوَ الْخَلَقُ الْعَلِيمُ﴾ يس: ٨١

آیا کسی که آسمان‌ها و زمین را آفریده قادر نیست به این که مانند شما را خلق کند. بله او بسیار آفریننده دانا است.

٢- ﴿قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً وَ لَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ آلأنعام: ٣٧

بگو، خداوند قادر است بر این که آیه‌ای نازل کند ولی بیشتر آنها نمی‌دانند.

٣- رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ هود: ٤٧

پروردگارا، من به تو پناه می‌برم که از تو چیزی بخواهم که به آن آگاهی ندارم.

٤- يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ آلأعراف: ١١٠

می‌خواهند که شما را از سرزمین‌تان بیرون کنند، پس چه امری‌کنید؟

٥- أَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الدَّنْبُ وَ أَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ يوسف: ١٣

می‌ترسم که گرگ او را بخورد در حالی که شما از او غافل باشید.

٦- إِنَا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا الشعراء: ٥١

همانا ما امید داریم که پروردگارمان خطاهایمان را بیخشد.

حِوارَاتُ (مَعَ سَائِقِ سِيَارَةِ الْأُجْرَةِ)

گفت و گوها (با راننده تاکسی)

سَائِقُ سِيَارَةِ الْأُجْرَةِ

راننده تاکسی

السَّائِحُ

گردشگر

أَنَا فِي خِدْمَتِكُمْ، تَفَضَّلُوا.

من در خدمت شما هستم. بفرمایید.

أَهْبَاهَا السَّائِقُ، نُرِيدُ أَنْ نَذْهَبَ إِلَى الْمَدَائِنِ.

ای راننده! می خواهیم به مدائن برویم.

أَطْنُ الْمَسَافَةَ سَبْعَةً وَ ثَلَاثِينَ كِيلُومِترًا.
عَجِيبٌ؛ لِمَ تَذَهَّبُونَ إِلَى الْمَدَائِنِ؟

گمان می کنم ۳۷ کیلومتر باشد، عجیب است؛ چرا به آنجا می روید.

كِم الْمَسَافَةُ مِنْ بَغْدَادَ إِلَى هُنَاكَ؟

مسافت از بغداد تا آنجا چقدر است؟

إِلَّا نُهُ لَا يَذْهَبُ إِلَى الْمَدَائِنِ إِلَّا قَلِيلٌ مِنَ
الرُّؤْوَارِ.

برای اینکه جز تعداد اندکی از زائران به مدائن نمی روند.

لِزِيَارَةِ مَرْقَدِ سَلَمَانَ الْفَارِسِيِّ وَ مُشَاهَدَةِ طَاقِ كِسْرَى؛
لِمَاذَا تَتَعَجَّبُ؟!

زِيَارَةٌ مَقْبُولَةٌ لِلْجَمِيعِ! أَتَعْرِفُ مَنْ هُوَ
سَلَمَانُ الْفَارِسِيُّ أَمْ لَا؟

زیارت همه قبول باشد، آیا می دانی سلمان فارسی کیست یا نه؟

فِي الْبِدَايَةِ تَشَرَّفْنَا بِزِيَارَةِ الْعَتَبَاتِ الْمُمَقَدَّسَةِ فِي الْمُدْنِ
الْأَرْبَعَةِ كَرْبَلَاءَ وَ النَّجَفِ وَ سَامَرَاءَ وَ الْكَاظِمِيَّةِ.

در ابتدا به زیارت عتبات مقدس در شهرهای چهارگانه (کربلا- نجف- سامرا و کاظمین) مشرف شدیم.

أَحَسَنَتَ! وَ هَلْ لَكَ مَعْلُومَاتٌ عَنْ طَاقِ
كِسْرَى؟

آفرین! آیا معلوماتی درباره طاق کسری داری؟

نَعَمْ؛ أَعْرِفُ، إِنَّهُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ وَ أَصْلُهُ مِنْ
إصفهان.

بله؛ او را می شناسم. او از یاران پیامبر(ص) است و اصل و نسبش اصفهانی است.

ماشِاءَ اللَّهُ! بَارَكَ اللَّهُ فِيكَ!
مَعْلُومَاتُكَ كَثِيرَةٌ!

ماشِاءَ اللَّهُ! آفرین بر تو! معلومات تو زیاد است!

بِالْتَّأْكِيدِ؛ إِنَّهُ أَحَدُ قُصُورِ الْمُلُوكِ السَّاسَانِيِّينَ قَبْلَ الْإِسْلَامِ.
قَدْ أَنْشَدَ شَاعِرَانِ كَبِيرَانِ قَصِيدَتَيْنِ عِنْدَ مُشَاهَدَتِهِمَا إِيَوَانَ
كِسْرَى؛ الْبُحْتُرُيُّ مِنْ أَكْبَرِ شُعُراءِ الْعَرَبِ، وَ خَاقَانِيُّ، الشَّاعِرُ
الْإِيَرَانيُّ.

البته؛ قطعاً آن یکی از قصرهای پادشاهان ساسانی قبل از اسلام است. دو شاعر بزرگ، دو قصیدهای هنگام دیدن شان از ایوان کسری سروده‌اند، بحری از بزرگ‌ترین شاعران عرب و خاقانی، شاعر ایرانی.

تمرینات درس را به صورت گروهی در کلاس حل کنید و اشکالات خود را در پایان از دبیرستان بپرسید.

التَّمَارِينُ التَّمَارِينُ

الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: أَيُّ كَلِمَةٍ مِنَ الْكَلِمَاتِ الْمُعَجَّمِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَّةَ؟

۱- طَائِرٌ يَسْكُنُ فِي الْأَمَاكِنِ الْمَتَرَاوِكَةِ يَنَامُ فِي النَّهَارِ وَيَخْرُجُ فِي اللَّيلِ. **البومة** ..... جفده

پرندگانی که در جاهای متراوکه زندگی می‌کند، روز می‌خوابد و شب بیرون است.

۲- عَضْوٌ فِي جَسْمِ الْحَيَوانِ يُحَرِّكُهُ غَالِبًا لِطَرَدِ الْحَشَراتِ.

عضوی در بدن حیوان که معمولاً آن را برای راندن حشرات تکان می‌دهد.

۳- نَبَاتٌ مُفَيَّدٌ لِلِّمُعَالَجَةِ نَسْتَفِيدُ مِنْهَا كَدَوِاءً.

گیاهان مفیدی برای معالجه که از آنها مانند دارو استفاده می‌کنیم.

۴- طَائِرٌ يَعِيشُ فِي الْبَرِّ وَالْمَاءِ.

پرندگانی که در خشکی و آب زندگی می‌کند.

۵- عَدَمُ وُجُودِ الصُّوَءِ.

نیوتن نور.

۶- نَشْرُ النُّورِ.

انتشار نور

الْتَّمَرِينُ الثَّالِثُ: تَرْجِمْ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ.

۱- فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَوْقَاتِ يَنَاثِرُ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ. در بسیاری از وقت‌ها بعضی از ما تحت تأثیر یکدیگر قرار

می‌گیرند.

خبر موفقیت تیم ما توجه هم‌کلاسی‌هایمان را برانگیخت.

دانشجویان به یکدیگر کمک می‌کردند.

در سفر علمی عکس‌هایی گرفتیم.

زخم سرباز بهبود می‌یافتد.

در زندگی‌ام از خداوند یاری می‌جویم.

۲- كَانَ الطَّلَابُ يُسَاعِدُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا.

۳- كَانَ الطَّلَابُ يُسَاعِدُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا.

۴- التَّقَطَنَا صُورًا فِي السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ.

۵- كَانَ جُرْحُ الْجُنْدِيِّ يَلْتَئِمُ.

۶- أَسْتَعِينُ بِاللَّهِ فِي حَيَاتِي.

التمرين الثالث: عين الكلمة التي لا تنسى الكلمات الأخرى في المعنى مع بيان السبب.

☒ نَسْرَةٌ	بُوْمَةٌ	بَطٌّ	1- غُرَابٌ
☐ قَطٌّ	نَفَايَةٌ	حُرْبَاءٌ	كلاعِنْ ٢- كَلْبٌ
☐ ثَمَرٌ	غُصْنٌ	آفْنَابٌ پِرْسَتٌ	سَكْ ٣- حُمْسٌ
☐ فَضْةٌ	ذَهَبٌ	قَشْرٌ	يَكْ بِنْجَمْ ٤- دُرٌّ
☐ شَاهِيٌّ	طَلاً	زَخْمٌ	مِروارِيدٌ
☐ شَاهِيٌّ	زُجاَجَةٌ	مَاءٌ	رُوغَنْ ٥- زَيْتٌ
☐ أَسْبُوعِيًّا	شِيشَةٌ	آبٌ	سَالِيَانَه ٦- سَنَوَيَّاً
☒ هَفْنَگِيٌّ	شَهْرِيًّاً	سَلْمَيَّاً	تَلْفَنْ ٧- هَاتِفٌ
☒ صَيْرَ	مُسْجَلٌ	مُكَيْفٌ	بِيشِگَيرِيٌّ ٨- وَقَائِةٌ
☐ حَافِلَةٌ	دُسْتَگَاهٌ ضَبْطٌ	كُولَرٌ	
أَتْبِوسٌ	طَائِرَةٌ	عَرَبَةٌ	
	هُواپِيمَا	وَاغْنٌ	

التمرين الرابع: عين الجملة الفعلية والاسمية، ثم عين الم محل الإعرابي للكلمات الملونة.

١- ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمَ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُم﴾ موسى: فاعل جمله فعلية البقرة: ٥٤ أنفس: مفعول

٢- ﴿وَاجْعَلْ لِي لِسَانٌ صِدْقٌ فِي الْآخِرِينَ﴾ الشعراة: ٨٤ جمله فعلية لسان: مفعول

٣- السُّكُوتُ ذَهَبٌ وَالْكَلَامُ فِضَّةٌ. رسول الله ﷺ جمله اسمية

٤- جَمَالُ الْمَرْءٍ فَصَاحَةُ لِسَانِهِ. رسول الله ﷺ جمله اسمية

الشکوت: مبتدأ
فضة: خبر

المُرء: مضاد اليه
لسان: مضاد اليه

آلَّتَمْرِينُ الْخَامِسُ: عِيْنِ الْكَلِمَاتِ الْمُتَرَادِفَةِ وَالْمُتَضادَّةِ.

إِحْسَانٌ ≠ إِسَاءَةٌ	اِقْتَرَبَ ≠ اِبْتَعَدَ	سَلْمٌ = حَرْبٌ	إِسْتَطَاعَ = قَدِيرٌ
نِيَّكٍ بدِي ≠ بَدِي نِيَّكٍ	نَزَدِيكٌ شَدِيدٌ دورٌ شَدِيدٌ	صَاحٌ جَنْجٌ	تَوَانَسْتَ
نُفَايَةٌ = زُبَالَةٌ	أَغْلَقَ ≠ فَتَحَ	ظَلَامٌ ≠ ضِيَاءٌ	فَارِغٌ ≠ مَمْلُوءٌ
زِبَالَه زَبَالَه	بَسْتَ بازِكَرْد	تَارِيْكِي روشنایی	حَالٍ پَر
قَرْبٌ ≠ بَعْدَ	قَذْفٌ = رَمَى	حُجْرَةٌ = غُرْفَةٌ	غَيْمٌ = سَحَابٌ
نَزَدِيكٌ دورٌ	پُرْتَابٌ كَرْد	اِلتَّاقِ	اَبْرَ
جَاهِزٌ = حَاضِرٌ	سَائِلٌ ≠ جَامِدٌ	مِنْ فَضْلِكِ = رَجَاءً	فَرَحُ ≠ حَزِينٌ
آمَادَه حَاضِرٌ	مَاعِجٌ جَامِدٌ	خَوَاهِشِنَدَم (لَطْفَا)	شَادٌ غَمَگِيْنِ

آلَّتَمْرِينُ السَّادِسُ: أَكْتُبْ اسْمَ كُلِّ صُورَةٍ فِي الْفَرَاغِ.

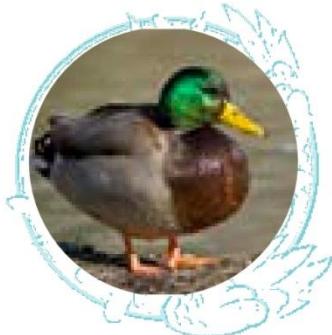
الْبَطُ / الْكَلَابُ / الْعَرَابُ / الطَّاوُوسُ / الْحِرَبَاءُ / الْبَقَرَةُ

ارْدِي سَكَهَا كَلَاغ طَاوُوس آفَتاب پَرْسَت گَاو

ذَبَّ الْطَّاوُوسِ جَمِيلٌ.

دم طاووس زیبا است.

يُرْسِلُ الْعَرَابُ أَخْبَارَ الْغَابَةِ.

کلاغ خبرهای جنگل را می فرستد

تُعْطِي الْبَقَرَةُ الْحَلِيبَ.

گَاو شیر می دهد

الْبَطُ طَائِرٌ مَائِيٌّ.

اردک پرنده‌ی آبی (آبزی) است.

يَحْفَظُ الشُّرْطُيُّ، الْأَمَنَ بِالْكَلَابِ

پلیس با سگ‌ها امنیت را حفظ می کند.

الْحِرَبَاءُ ذَاتُ عُيُونٍ مُتَحَرِّكَةٍ.

آفتاب پرست چشماني متحرک دارد.

آلتَّمْرِينُ السَّابِعُ: عَيْنُ الْفِعْلِ وَالْفَاعِلِ وَالْمَفْعُولِ فِي الْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ. نُورُ السَّمَاءِ

الله: فاعل

سکینه: مفعول

نفعاً: مفعول

مئلاً: مفعول

حَلْقَه: مفعول

رب: فاعل

أحداً: مفعول

الله: فاعل

الييسر: مفعول

الله: فاعل

۱- ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ الفتح: ۲۶

پس خداوند آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد.

۲- ﴿لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ الأعراف: ۱۸۸

برای خود سود و ضرری ندارم جز آن که خدا بخواهد.

۳- ﴿وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ حَلْقَهُ﴾ يس: ۷۸

و برای ما مثلی زد و آفرینش خود را فراموش کرد.

۴- ﴿وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا﴾ الكهف: ۴۹

و پروردگاری به کسی ظلم نمی‌کند.

۵- ﴿يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ﴾ البقرة: ۱۸۰

خداؤند برای شما آسانی را می‌خواهد.

۶- ﴿يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ آلنور: ۴۵

و خداوند هر آنچه را که می‌خواهد، می‌آفریند.

آلتَّمْرِينُ الثَّامِنُ: عَيْنُ الْمُبْتَدَأِ وَالْحَبْرِ فِي الْأَحَادِيثِ التَّالِيَةِ. كَنْزُ الْكَلَامِ *

۱- **النَّدَمُ** عَلَى السُّكُوتِ خَيْرٌ مِنَ النَّدَمِ عَلَى الْكَلَامِ.

پشیمانی برای سکوت بهتر از پشیمانی برای سخن (حرف زدن) است.

۲- **أَكْبَرُ الْحُمْقِ الْإِغْرَاقُ** فِي الْمَدْحِ وَ الدَّمِ.

بزرگترین حماقت اغراق در ستایش و نکوهش است.

۳- **ذَنْبٌ وَاحِدٌ كَثِيرٌ وَالْفُ طَاغِيَ قَلِيلٌ.**

یک گناه زیاد است و هزار اطاعت اندک است.

۴- **سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ فِي السَّفَرِ.**

سرور و بزرگ قوم، خدمتکار آنها در سفر است.

۵- **الْعِلْمُ صَيْدٌ وَالْكِتَابَةُ قَيْدٌ.**

علم شکار است و نوشتن قید و بند آن است.

۶- **الصَّلَاةُ مِفْتَاحُ كُلِّ حَيْرٍ.**

نمایز کلید هر خوبی است.

الْتَّمْرِينُ التَّاسِعُ: تَرْجِمُ الْجُمَلَ التَّالِيَّةَ ثُمَّ عَيْنِ الْمَحَلَ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ.

(مبتدأ وخبر ومفعول وفاعل و مضاف إليه)

١- أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنفُسَكُمْ ﴿البقرة: ٤٤﴾

الناس: مفعول
أنفس: مفعول

آيا مردم را به خوبی امر می کنید و خودتان را فراموش می کنید.

٢- لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴿البقرة: ٢٨٦﴾

الله: فعل
نفساً: مفعول

خداوند تکلیف نمی دهد به کسی جز به اندازه‌ی توانش.

٣- أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنفُعُهُمْ لِعِبَادَةِ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

أَحَبُّ: فعل
عبد: مفعول
أنفع: خبر

محبوب‌ترین بندگان خداوند نزد او سودمندترین آنها برای بندگانش است.

٤- نَظَرُ الْوَلَدِ إِلَى والِدِيهِ حُبًا لَّهُمَا عِبَادَةً رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

نظراً: مبتدأ
عيادة: خبر

نگاه فرزند به پدر و مادرش از روی محبت به آنها، عبادت است.

٥- حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتُرُ قُبَحَ النَّسَبِ أَلِمَامُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ

الأدب: مضارف الـ
قبح: مفعول

با ادب، بدی اصل و نسب را می پوشاند.

٦- عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِّنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ أَلِمَامُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ

عداؤه: مبتدأ
الجهل: مضارف الـ

دشمنی عاقل بهتر از دوستی ندادن است.

الْتَّمْرِينُ الْعَاشِرُ: عَيْنِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ.

☒ اِتَّسَعَ	☐ تَبَعَّدَ	☐ بَعَدَ	١- الْأَمْاضِي مِنْ «يَبْتَعِدُ»:
☐ يَبْعَثُ	☐ يَبْتَعِثُ	☒ يَنْبَعِثُ	٢- الْمُضَارِعُ مِنْ «اِنْبَعَثَ»:
☐ تَعْلُمَ	☒ إِعْلَامٍ	☐ تَعْلِيمٍ	٣- الْمَصْدَرُ مِنْ «يُعْلِمُ»:
☐ شَاهِدُ	☐ شَاهَدَ	☒ شَاهِدٌ	٤- الْأَمْرُ مِنْ «تُشَاهِدُ»:
☒ الْأَنْهَى مِنْ «تَتَفَرَّقُونَ»:	☐ لَا تَتَفَرَّقُونَ	☐ مَا تَفَرَّقْتُمْ	٥- الْأَنْهَى مِنْ «تَتَفَرَّقُونَ»:
☐ اِسْتِرَاقٌ	☒ اِسْتِخْدَامٍ	☐ اِسْتِمَاعٍ	٦- عَلَى وَزْنِ «اِسْتِفْعَال»: